

Underbilag til bilag 7.

HÅNDVÆRKSRADET

Mesternavn og etableringsret i udlandet.

Fællesmarkedet.

Ved etableringen af fællesmarkedet havde kun to af de seks lande fri etableringsret, nemlig Belgien og Italien. I Tyskland og Luxembourg findes tvungen svendeprøve og tvungen mesterprøve for overhovedet at løse næringsbrev på håndværk. I Tyskland findes desuden organisationspligt.

I Holland fik man i 1954 en lov om selvstændig næringsvirksomhed, der kræver svendeprøve. I de fleste håndværksfag kræves yderligere uddannelse samt en vis kreditværdighed for at kunne begynde egen virksomhed.

I fællesmarkedets levetid har de to lande, der havde fri etableringsret, indført visse regulerende bestemmelser for at harmonisere retten til at drive næring med de øvrige fire lande.

Norge.

I Norge har man fortsat en håndværkslov, der af kommunalbestyrelserne kan sættes i kraft i de forskellige egne af landet, idet den dog uden sådan ikraftsættelse gælder for alle byområder. I de fleste kommuner, hvor der drives håndværk af betydning, er håndværksloven nu sat i kraft.

Håndværksloven kræver bestået svendeprøve og 6 år ved faget eller 2 år efter svendeprøven samt en prøve i bogholderi og faglig kalkulation.

Håndværksloven har for nylig været til diskussion, idet man fra regeringens side ønskede at ophæve den, men på grund af protester fra størstedelen af kommunerne har regeringen indvilget i at revidere håndværksloven i stedet for at ophæve den.

Island.

Her kræves svendeprøve for at løse

næringsbrev på håndværk, og i Reykjavik og omegn kræver byggevedtægterne, at den, der som håndværksmester skal forestå et byggeri, tillige har bestået mesterprøve.

Det vil heraf ses, at størsteparten af de otte her nævnte lande har langt strengere restriktioner end selv det, Håndværksrådet har stillet forslag om i alternativ 2 til § 17 i næringslovsforslaget.

Får vi ikke en obligatorisk mesterprøve, vil det betyde, at danske håndværkere for at kunne arbejde f. eks. i fællesmarkedets lande må aflægge en mesterprøve i det pågældende land og på det pågældende lands sprog for at drive næring dér, medens håndværkere — endda folk, der ikke har kunnet bestå det pågældende lands mesterprøve — frit kan etablere sig i Danmark allerede nu i henhold til handelsministeriel bekendtgørelse på grundlag af traktater o. lign., men selvfølgelig endnu mere frit, dersom vi kommer ind i fællesmarkedet.

Når man ser, at tendenserne i fællesmarkedet har været at skærpe kravene til etablering i Belgien og Italien i stedet for at mindske kravene i de øvrige lande, må Håndværksrådets forslag ses som et meget beskedent ønske, da den frie etableringsret inden for håndværket stadig bibeholdes.

P.S. Oplysninger om fællesmarkedets landenes etableringsforhold bygger på oplysninger givet i et brev, dateret 9. september 1961 fra Norske Håndverks- og Industribedrifters Forbund (det norske „Håndværksråd“) til Industri- og Håndværksdepartementet i Oslo i forbindelse med forhandlingerne i Nordisk Råd om etableringsfrihed.